

Newsletter

NOVEMBER 2025

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

 Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

 sekretariat@vudpap.sk

 02 4342 0973

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

www.vudpap.sk

Newsletter 11/2025

Ďakujeme, že ste si otvorili novembrové číslo nášho newslettera!

Program 6. ročníka online študentskej konferencie 3xKaM je tu!

V dňoch 20. – 21. novembra 2025 vás pozývame na konferenciu, kde sa spolu s vysokoškolskými študentmi, doktorandmi, pedagogickými aj odbornými zamestnancami pozrieme na tému: „Duševné zdravie mladých v digitálnej ére: prevencia a etické výzvy AI“.

Tohtoročný program prináša aktuálne témy z praxe aj výskumu – od duševného zdravia mladých, cez prevenciu v online prostredí, až po využívanie umelej inteligencie vo vzdelávaní.

Vo štvrtok 20. novembra konferenciu otvorí panelová diskusia „AI ako nový vzdelávací nástroj - prevencia a výzvy v digitálnej dobe“, ktorá sa zameria na praktické a etické otázky využívania umelej inteligencie vo vzdelávaní. Diskutovať budeme o digitálnej bezpečnosti, zodpovednom používaní technológií, skúsenostiach inovatívnych škôl, ktoré už AI využívajú vo vyučovaní, i o možnostiach didaktických a technologických inovácií vo vzdelávaní.

V piatok 21. novembra privítame doc. RNDr. Michala Černého, Ph.D. z Masarykovej univerzity v Brne s príspevkom „Digitální wellbeing v kontextu rozvoje generatívnej umelá inteligencie“. Autor ukáže, že umelá inteligencia nie je len ďalšou technológiou majúcou aditívny charakter, ale systémom, ktorý zásadným spôsobom mení naše informačné prostredie, aj sebaapoňatie človeka v online perspektíve.

V programe nechýbajú ani doktorandské príspevky mladých výskumníkov a vystúpenia odborníkov a odborníkov venujúcich sa využívaniu AI v psychológii, pedagogike a sociálnej práci.

 Termín konania: 20. – 21. november 2025

 Miesto: online cez Zoom

 Registrujte sa do 18. 11. 2025

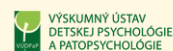
Tešíme sa na vás!

[Stiahnuť program](#)

Neprestávajte odborne rásť: Využite našu jesennú ponuku supervíznych aktivít

Supervízia je priestorom na profesionálnu podporu, zdieľanie skúseností aj nový pohľad na náročné situácie z praxe.

Aj v novembri sa môžete prihlásiť na naše bezplatné supervízne aktivity pre odborných zamestnancov zariadení poradenstva a prevencie, špeciálnych výchovných zariadení a pedagogických zamestnancov špeciálnych výchovných zariadení:

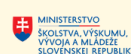
- **Supervízne kluby** - tematické online stretnutia každý utorok od 13:00 do 14:30
- **Online supervízia** - individualizované online stretnutia prispôsobené vašim potrebám

Vyberte si z 37 skúsených supervízorov s dlhoročnou praxou v systéme poradenstva a prevencie.

Viac informácií o jednotlivých formátoch a prihlasovaní nájdete v článku.

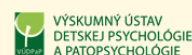

[Chcem vedieť viac](#)

Novinky v ePoradenstve

Využite nové materiály v ePoradenstve a podporte žiakov a študentov v rozvoji sociálno-emocionálnych zručností, budovaní odolnosti voči záťaži a vytváraní zdravej školskej klímy.

Nové doplnkové materiály k preventívnemu programu Nájdi svoju silu:

- Motivačný diár s aktivitami Nájdi svoju silu počas školského roka (pre žiakov stredných škôl) spolu s metodickým webcastom

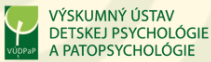
Nové materiály v Knižnici, v priečinku Podpora duševného zdravia:

- Aktivity k Svetovému dňu duševného zdravia
- Plagát Relaxačné techniky - kľúč k duševnému zdraviu
- Plagát Všímavosť (mindfulness): Návrat k sebe v každodennom živote

[Pozrieť novinky v ePoradenstve](#)

Pozývame vás na prezenčné workshopy k preventívnym programom pre základné školy

Získajte inšpiráciu, ako cez príbeh, hru a zážitok rozvíjať u detí empatiu, dôveru, odolnosť a spoluprácu, alebo ako prostredníctvom skupinových aktivít vytvárať bezpečné prostredie a pozitívnu klímu v triede.

Vyberte si z dvoch workshopov, ktoré sa budú konať v Bratislave od 8:30 do 14:30:

- **10.11.2025** - workshop k preventívnemu programu Rozprávka o zatúlanom medvied'atku (pre 1. stupeň ZŠ)
- **14.11.2025** - workshop k preventívnemu programu Pozitívna klíma školy (pre 3. - 9. ročník ZŠ)

Počet miest je obmedzený, preto nezmeškajte možnosť zažiť preventívne programy v praxi a pýtať sa priamo autorov na ich skúsenosť s realizáciou v školách.

[**Chcem vedieť viac**](#)

Otvárame prihlasovanie na inovačné vzdelávanie Rozvoj zručností pre prácu so skupinou, so zameraním na podporu duševného zdravia

Pre veľký záujem a pozitívnu spätnú väzbu z predchádzajúcich vzdelávaní otvárame začiatkom roka 2026 dve nové vzdelávacie skupiny pre **odborných zamestnancov zo zariadení poradenstva a prevencie**.

Vzdelávanie bude prebiehať v **Trenčíne a v Košiciach**, s predpokladaným začiatkom v **januári 2026**.

Čo vám vzdelávanie prinesie?

Účastníci si inovujú a prehĺbia zručnosti pre prácu so skupinou, ktoré budú aplikovať pri práci s triednymi učiteľmi.

Forma a rozsah vzdelávania

Vzdelávanie bude prebiehať **kombinovanou formou**, v celkovom rozsahu **65 hodín** (40 hodín prezenčne, 8 hodín online mentoring, 17 hodín dištančné úlohy).

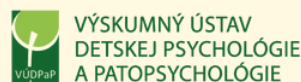
Prihláste sa.

[**Chcem vedieť viac**](#)

Novinky z NP PUŠD

V Národnom projekte Predčasné ukončenie školskej dochádzky (NP PUŠD) usilovne pokračujeme v našich kľúčových aktivitách na pilotných školách.

Mapovanie procesov: Naši oblastní koordinátori intenzívne mapujú školské procesy v dialógu s externými expertmi. Spoločne identifikujú priestor na zlepšenie a hľadajú cesty k efektívnejšej prevencii pred predčasným ukončením školskej dochádzky (PUŠD).

(P)UŠD
NÁRODNÝ PROJEKT

Náš výskumný tím taktiež pripravil komplexné dotazníky pre žiakov, učiteľov a rodičov, ktoré budeme distribuovať na pilotných školách a v rodinách žiakov v novembri. Tieto dáta nám pomôžu hlbšie pochopiť, ako rôzne rizikové faktory prispievajú k zvýšenému riziku PUŠD. Vďaka poznatkom z tohto výskumu budeme môcť nastaviť systém včasného varovania tak, aby bol skutočne efektívny a dokázal včas pomôcť ohrozeným žiakom.

Spustili sme vynovenú webstránku!

Nedávno sme s radosťou spustili našu vynovenú webstránku.

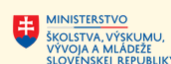
Nájdete na nej:

- Zásadné informácie o cieľoch a dôležitosti projektu
- Predstavenie nášho tímu
- Kľúčové fakty o problematike predčasného ukončenia školskej dochádzky (PUŠD)

Postupne budeme zverejňovať aj naše aktuálne zistenia, analýzy a výsledky práce z pilotných škôl.

Navštívte ju a zistite viac!

Október sa v národnom projekte orientoval dominantne na "hladký" začiatok procesu celoslovenského zberu dát a jeho realizáciu. Súbežne prebiehalo pilotné overovanie výskumných nástrojov pre špecifické cieľové skupiny a aktívna prezentácia projektu na odborných fórach.

Hlavná udalosť: Spustenie celoslovenského zberu dát

Hlavnou udalosťou mesiaca bol štart celoslovenského reprezentatívneho zberu dát, ktorý začal 2. októbra 2025. Výskumný súbor pozostáva z 15 000 respondentov vo veku 3 až 26 rokov. V tomto mesiaci sme spustili zber dát u žiakov druhého stupňa základných a stredných škôl. Do zberu dát na školách sa aktívne zapájajú aj interní experti a odborní asistenti pre výskum NP Dáta.

Interný expertný tím sa chce aj touto cestou poďakovať všetkým zapojeným žiakom, študentom, rodičom a zástupcom škôl za ich ochotu participovať a za aktívnu spoluprácu.

Overovanie výskumných nástrojov: Vysokoškooláci a Rodičia

Popri spustení hlavného zberu prebehli aj dôležité pilotné testovania dotazníkov pre ďalšie cieľové skupiny:

- **Pilotáž u vysokoškolákov:** Dňa 2. októbra 2025 sa v Púchove uskutočnilo pilotné testovanie dotazníka určeného pre vysokoškolákov. Aktivita prebehla v spolupráci so Študentskou radou vysokých škôl. Súčasťou bola prezentácia projektu a diskusia, ktorej cieľom bolo získať priamu spätnú väzbu od študentov k obsahu dotazníkovej batérie a softvérového prostredia.
- **Expertný rodičovský panel:** Dňa 27. októbra 2025 sa konal online expertný rodičovský panel. Témou bolo duševné zdravie detí 1. stupňa základnej školy. Cieľom aktivity bolo overenie a pilotné testovanie nástroja zberu dát (online dotazníka) prostredníctvom jeho vyplnenia rodičmi a následnej diskusie o zrozumiteľnosti, technickej funkčnosti a časovej dĺžke vyplňania. Táto aktivita je veľmi dôležitá pre zvýšenie kvality výskumného nástroja a úspešné nastavenie zberu dát na prvom stupni ZŠ.

Prezentácia projektu na odborných podujatiach

Interní experti projektu sa v októbri zúčastnili troch významných odborných podujatí:

- **Vedecká konferencia PF UK:** V dňoch 1. a 2. októbra 2025 sa obsahový manažér a interný expert projektu aktívne zúčastnili vedeckej konferencie „Slovensko-české dni sociálnej patológie v právnom štáte“, ktorá sa konala na Právnickej fakulte UK v Bratislave. Prezentovali príspevok „Špecializovaná analýza vybraných faktorov mládeže vstupujúcej do systému trestnej justície v kontexte národného projektu Dáta o duševnom zdraví“, ktorý bude formou odborného článku zároveň súčasťou pripravovaného vedeckého zborníka z realizovanej konferencie.

Novinky z NP DÁTA

- **NextGen Education Forum:** Zamestnanci projektu sa dňa 9. októbra 2025 zúčastnili aj konferencie NextGen Education Forum v Nitre. Podujatie, ktoré sa konalo v Kreatívnom centre Nitra, sa nieslo v téme „Bezpečné m(i)esto je...“ a prepojilo odborníkov, zástupcov škôl, rodičov a mladých ľudí, ktorých spája téma duševného zdravia.
- **Škola pre každé dieťa:** Tím NP Dáta a tím NP DZaP sa 16. októbra 2025 zúčastnil na otvárací konferencii „Škola pre každé dieťa“. Podujatie bolo súčasťou informačnej kampane NIVaM o inkluzívnom a modernom vzdelávaní. Zástupcovia projektu NP Dáta tu prezentovali spustenie celoslovenského zberu dát a jeho význam pre nastavovanie budúcich politík v oblasti duševného zdravia z pohľadu rôznych cieľových skupín. Zástupcovia projektu NP DZaP informovali odborníkov i rodičov o preventívnych programoch bezplatne dostupných pre zariadenia poradenstva a prevencie a školy na [ePoradenstve](#).

NP Dáta v médiách:

Rozhovor v Rádiu Regina Západ

S radosťou vám dávame do pozornosti, že náš národný projekt "Dáta o duševnom zdraví" mal priestor v Slovenskom rozhlase. Obsahový manažér projektu, Martin Lulei, bol v pondelok 27. októbra 2025 hosťom relácie "Host' Rádia Regina Západ".

V rozhovore predstavil hlavný cieľ projektu, ktorým je zavedenie systematického monitorovania duševného zdravia detí a študentov na Slovensku. Ak ste si vysielanie nestihli vypočuť naživo, záznam rozhovoru je dostupný v online archíve STVR.

[Záznam rozhovoru](#)

Čo máme za sebou?

Zúčastnili sme sa konferencie Bezpečné spoločenstvo a prevencia rizikového správania na Trnavskej univerzite

Dňa 2. októbra 2025 sa pod záštitou Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a prof. ThLic. Miloša Lichnera, D.Th., SJ, rektora Trnavskej univerzity v Trnave, konala odborná konferencia s názvom **Bezpečné spoločenstvo a prevencia rizikového správania**.

Jej cieľom bolo reagovať na akútne celospoločenské výzvy v súvislosti s rizikovým správaním populácie. V odborných prezentáciách odzneli výskumné zistenia z oblasti psychológie a sociológie a v praktických blokoch profesionáli a profesionálky z praxe predstavili postupy intervencie a prevencie zamerané na tvorbu bezpečného spoločenstva a prevenciu rizikového správania.

VÚDPaP prispel odborným príspevkom „Radikalizácia mládeže a ako jej predchádzať?“, ktorý vznikol v spolupráci Úseku výskumu a metodických činností a Národného projektu Duševné zdravie a prevencia. Mgr. Jarmila Zsírosová rozprávala o problematike radikalizácie mládeže a o faktoroch, ktoré vplývajú na tento fenomén. Mgr. Nadežda Bero ponúkla možnosti, ako radikalizácii predchádzať a predstavila dostupné preventívne programy z dielne VÚDPaP.

[Celý program konferencie](#)

VÚDPaP je už aj na LinkedIn!

S radosťou vám oznamujeme, že Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie má svoj oficiálny LinkedIn profil.

Na LinkedIn budeme zdieľať:

- odborné články a výsledky výskumov
- informácie o našich národných projektoch
- odborné úspechy VÚDPaP
- tipy a informácie pre odborníkov

LinkedIn

[Sledujte nás aj na LinkedIn](#)

Vypočujte si naše podcasty

Deti a umelá inteligencia: ako ju používať s rozumom?

Umelá inteligencia sa stala súčasťou detstva. Deti ju používajú pri učení, v telefónoch, školských aplikáciách aj v hrách – často bez toho, aby o tom vedeli. Ako ovplyvňuje ich vývin, pozornosť a bezpečie? A čo môžu urobiť rodičia, aby deťom AI skôr pomáhala, než škodila?

[Vypočujte si](#)

Halloween a Dušičky: Ako hovoriť o smrti s deťmi citlivo?

Halloween aj Dušičky prinášajú tému smrti a strachu – a to nie je pre deti vždy jednoduché. Ako o tom hovoriť, aby sa nebáli? A prečo ich strašidlá zároveň tak veľmi priťahujú? O citlivých rozhovoroch, detskom strachu aj úcte k spomienkam hovorí psychologička VÚDPaP Mgr. Judita Malík.

[Vypočujte si](#)

Svetový deň duševného zdravia: Prečo potrebujeme poznať dáta o deťoch a mladých?

Vypočujte si najnovšiu epizódu podcastu Odborne na slovíčko s názvom „Svetový deň duševného zdravia: Prečo potrebujeme poznať dáta o deťoch a mladých?“, ktorá je venovaná projektu NP Dáta o duševnom zdraví.

Dozviete sa v nej zaujímavé informácie o prebiehajúcom celoslovenskom zbere dát, aj odpovede na otázky: Prečo je dôležité zbierať dáta? Ako sa rodič dozvie, že škola jeho dieťaťa je zapojená do výskumu? Ako je zabezpečená anonymita zbieraných dát a aké je praktické využitie výsledkov?

[Vypočujte si](#)

NAHLAS
O DEŤOCH

Pomôžte žiakom zvládnuť zmeny bez stresu

Inšpirujte sa v našich webinároch o adaptačných programoch

Podpora prvákov na strednej škole

Adaptačný program SPOLU SME VIAC pomáha žiakom uľahčiť prechod na strednú školu a vytvoriť bezpečné a prijímajúce prostredie. Vo webinári vám ukážeme, ako systematicky pracovať s adaptáciou žiakov v 1. ročníku SŠ, ako podporiť kolektív a budovať vzťahy založené na dôvere, spolupráci a vzájomnom rešpekte.

Pozrieť zozrih

Podpora pri prechode na 2. stupeň alebo 8-ročné gymnáziá

Adaptačný program EXPEDÍCIA MY je určený piatakom základnej školy a prvákom osemročných gymnázií. Pomáha žiakom zvládať nové nároky školy aj vzťahové zmeny v kolektíve. Vo webinári sa dozviete, ako systematicky pracovať s adaptačným obdobím, znižovať stres u detí a využívať aktivity, ktoré podporujú bezpečné a priateľské prostredie v triede.

Pozrieť zozrih

Adaptačné programy a ďalšie podporné materiály sú pre špeciálnych pedagógov, odborných zamestnancov zo škôl, centier poradenstva a prevencie a špeciálnych výchovných zariadení bezplatne dostupné v **ePoradenstve**.

Vyberáme z našich časopisov

ADAPTÁCIA TESTU CESTY PRE DIAGNOSTIKU DETÍ ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODŇUJÚCEHO PROSTREDIA

Ján Ferjenčík – Bernadeta Plichtová

Psychológia a patopsychológia dieťaťa, roč. 53, 2019, č. 2, s. 147-159.

Štúdia sa venuje adaptácii Testu cesty (Trail Making Test, D-KEFS) pre diagnostiku rómskych detí zo sociálne znevýhodneného prostredia. Autori poukazujú na problém kultúrnej a vedomostnej neekvivalencie pôvodnej verzie testu, ktorá vyžaduje abecedné radenie podnetov – úloha, ktorá je pre rómske deti s nižšou znalosťou písmen výrazne náročnejšia. Porovnanie výkonov slovenských a rómskych detí (deväť- a jedenásťročných) ukázalo, že test v pôvodnej podobe meria skôr mieru akulturácie než exekutívne funkcie.

Autori preto vytvorili adaptovanú verziu testu, v ktorej bolo abecedné radenie nahradené radením podľa tvarov (krúžky, štvorce), čo eliminovalo vplyv vedomostných rozdielov. Výsledky ukázali, že takto upravený test vykazuje porovnateľnú náročnosť pre obe etnické skupiny, čím sa zvyšuje jeho validita a kultúrna spravodlivosť. Štúdia zdôrazňuje potrebu systematickej adaptácie psychodiagnostických nástrojov v práci s minoritnými skupinami, keďže mechanické preberanie testov z majoritného prostredia môže viesť k skresleným výsledkom.

[Celý článok](#)

VNÍMANIE ŠKOLSKEJ KLÍMY DEŤMI STREDNÉHO ŠKOLSKÉHO VEKU V SÚVISLOSTI S ICH INTERAKCIOU S RODIČOM

Marek Blatný – Andrea Baranovská – Dominika Doktorová – Jana Hubinská

Výskum skúma vzťah medzi interakciou matky a dieťaťa a vnímaním sociálnej klímy v triede u detí vo veku 9-10 rokov. Výskumný súbor tvorilo 220 žiakov 4. ročníka základných škôl a ich 200 matiek. Použité boli dotazníky FUG (interakcia rodiča s dieťaťom) a MCI (sociálna klíma triedy). Analýza ukázala, že pozitívna interakcia matky s dieťaťom významne súvisí s vyššou spokojnosťou a súdržnosťou v triede, zatiaľ čo negatívna interakcia koreluje so zvýšeným vnímaním náročnosti učiva a s nižšou spokojnosťou v triednom prostredí.

Výsledky potvrdzujú, že kvalita emocionálneho vzťahu medzi matkou a dieťaťom sa prenáša do jeho sociálneho fungovania v škole. Deti, ktoré zažívajú prijímajúcu, podpornú komunikáciu, lepšie zvládajú medziludské vzťahy a vnímajú školu ako pozitívne prostredie. Štúdia poukazuje na význam rodinnej výchovy a rodičovskej interakcie pri formovaní školskej klímy a odporúča posilňovanie spolupráce školy s rodičmi.

[Celý článok](#)

Máte námety, nápady
a podnety, ktoré môžu
obohatiť náš newsletter?
Napíšte nám!

newsletter@vudpap.sk